GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 100. *Dumineca 5 (17) Maiu* **1885.**

Brașovŭ, 4 (16) Maiu 1885.

Câmpulŭ Libertății dela Blașiu a fostŭ în preséra ḑilei de 3 (15) Maiu martorulŭ unei scene de violință brutală, a unui atentatŭ nerușinatŭ asupra libertății cetățenescĭ.

Se vede că d-lŭ Tisza și-a pusŭ în gândŭ a mobilisá tótă gendarmeria ungurésca în potriva Românilorŭ. Nicĭ măcarŭ o serbare nevinovată, patriotică și leală, ca aceea din preséra ḑilei memorabile de 3 (15) Maiu 1848 sĕ nu le mai fie ertatŭ a întocmi. Purtarea gendarmilorŭ în Lupșa, cu ocasiunea parastaselorŭ pentru Horia, și aplausele cu carĭ maioritatea servilă și minoritatea fanatică a dietei maghiare a salutatŭ declarațiunea d-lui Tisza, când a luatŭ în apĕrare acéstă fatală purtare, au încuragiatŭ pe cei dela guvernŭ de a procede mereu înainte pe drumulŭ apucatŭ cu cutezanță totŭ mai mare.

Dreptŭ, lege, libertate, tóte aceste disparŭ dinaintea nenorocitei tendințe d'a suprimá totŭ ce nu este unguresců séu celŭ puținŭ ce nu-i pe placulŭ celorŭ dela putere în acéstă țéră. Așa pretinde „idea de statŭ maghiarŭ," ca gendarmii sĕ nu ne mai lase sĕ ne serbămŭ în pace nicĭ ḑiua cea mai mare din istoria poporului românŭ transilvanŭ.

La 3 (15) Maiu 1848 Românii n'au comisŭ nicĭ unŭ actŭ, a căruia serbătorire ar puté fi adĭ oprită în puterea legilorŭ esistente unguresci. Totŭ ce s'a făcutŭ în memorabila adunare dela 1848 a fostŭ proclamarea voinței națiunei române, ca și ea să fie liberă și egalŭ îndreptățită, a fostŭ formularea programei naționale române.

In puterea libertății individuale, ce este adĭ recunoscută prin lege, fiecare cetățénŭ are dreptulŭ d'ași formulá între marginele legale credeulŭ și programulŭ sĕu politicŭ. Dacă dér autoritățile administrative punŭ în mișcare pe gendarmi contra acelorŭ pacînicĭ cetățenĭ, carĭ serbéză ḑiua nașcerei unei programe naționale, ce și astăḑĭ este în principiu credeulŭ lorŭ politicŭ, atuncĭ comitŭ o faptă ilegală și despotică, unŭ actŭ de violință în potriva libertății individuale cetățenescĭ.

Locuitorii românĭ ai Blașiului suntŭ datorĭ față cu libertatea lorŭ și a Românilorŭ în genere, ca se céră satisfacțiune dela guvernŭ pentru acésta ofensă, care trebue sĕ mâhnéscă adéncŭ pe orĭ-ce Românŭ bine sĕmțitorŭ.

Blașiulŭ este reședința unui Metropolitŭ și Archiepiscopŭ românŭ. Numai douĕ sute de pașĭ departe de Câmpulŭ libertății se înaltă palatulŭ acestui prelatŭ! N'a auḑitŭ elŭ răcnetele și amenințările poterei unguresci de alaltăséră? Și dacă le-a auḑitŭ datorŭ este sĕ sară cu tótă autoritatea sa în apĕrarea libertății amenințată a orășenilorŭ, datorŭ este, ḑicemŭ, ca Românŭ, ca preotŭ și ca cetățénŭ, căcĭ ceea ce li se întémplă adĭ orășenilorŭ, i se póte întémplá mâne și lui și gendarmii potŭ sĕ năvălescă, cu acelașŭ dreptŭ ca la Lupșa și pe câmpulŭ libertății, într'o bună diminéță și în palatulŭ metropolitanŭ.

Dar sĕ lăsămŭ sĕ vorbéscă înșișĭ cei ofensațĭ:

Blașiu, 3 (15) Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ!

Sunteți rugatŭ cu totŭ respectulŭ a dá locŭ în colóaele prețuitului ḑiarŭ ce ridigeațĭ următórei întémplărĭ triste, dar împlinite, din preséra memorabilei ḑile de 3 (15) Maiu a. c.

Ca și de altă dată pacinicii locuitorĭ ai Blașiului, întrunițĭ în Orchestru plecândŭ spre câmpulŭ Libertății, unde înainte de asta cu 37 de anĭ patru-ḑecĭ de mii de martirĭ Românĭ au scuturatŭ lanțurile sclăviei amare, au venitŭ sĕ serbeze ḑiua scrisă cu litere de aurŭ în cartea trecutului.

Ajunșĭ la loculŭ menitŭ, dupăce abia s'a întonatŭ imnulŭ nationalŭ „Deștéptă-te Române" și s'au slobozitŭ în aerŭ 3 rachete (focŭ artificialŭ), fură oprițĭ de gendarmii trămișĭ din partea stăpânitorilorŭ ḑilei cu cuvintele: „In numele autorității (A törvény hatoság nevében) vĕ provocămŭ sĕ părăsițĭ acestŭ locŭ; căcĭ la din contră vomŭ întrebuința armele! ba și mai multŭ, vomŭ descărca armele asupra vóstră."

Spre informațiune Vĕ mai aducemŭ la cunoscință, că acei gendarmĭ crucișéză — nóptea — stradele opidului nostru începĕndŭ din nóptea de 3 (15) Maiu, ca și cum aicĭ s'ar aflá o cétă de conspiratorĭ periculoșĭ.

Câtă durere a trebuitŭ sĕ îndure totŭ sufletulŭ adevĕratŭ românŭ, vĕ puteţĭ închipuí. Până când, o Dómne....!

Blașiu, 3 (15) Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ!

Ca nisce adevĕrațĭ Românĭ ce ne-amŭ născutŭ pe vatra „Câmpului Libertății," ne-amŭ întrunitŭ aséră spre a sĕvêrși o festivitate modestă, dar morală și plină de pietate. Așa numitulŭ „Orchestru Opidanŭ" înființatŭ de unŭ anŭ și jumĕtate, adeca musica orășenéscă de aicĭ a eșitŭ în séra de 13 Maiu la $8^1/_2$ óre la pétra libertății, ca sĕ esecute 3 piese: „Deșteaptă-te române," o Horă și unŭ Marșŭ de plecare și între pausele acestorŭ piese sĕ slobozimŭ din când în când câte o rachetă, spre a atrage atențiunea publicului asupra memorabilei ḑile aniversare. Ne-amŭ hotărîtŭ în fine, ca după acésta, fără a ține vr'unŭ discursŭ, sĕ ne reîntórcemŭ acasă în liniște precum ne-amŭ dusŭ.

Insĕ ce sĕ veḑĭ? Eramŭ încă la începutulŭ lucrului, abia esecutase orchestra nóstră imnulŭ naționalŭ „Deștéptă-te române," când deodată auḑii din drépta nóstră o voce ungurésca ḑicêndŭ: „A törvény nevében fel kerem önöket hogy azonnal e helyröl tavazanak, mert nékem vagyon 48 töltésem és kinek drága az élete a harmadik felszolitásomkor nem indul el, azonnal közettük lövünk, mi féle dolog ez önöktöl, mindjár meg mondom hogy mi."*)

Eraŭ adecă 2 gendarmĭ cu puscile gata cam 50 pașĭ departe de noi, și chiar în momentulŭ acela veniau încă 2 gendarmĭ în fuga mare în ajutorulŭ lorŭ.

In numele dreptății și alŭ echității, amŭ provocatŭ eu subscrisulŭ patrula de gendarmĭ, ca sĕ ne dea pace sĕ esecutămŭ încă cele 2 piese, că apoi vomŭ merge. Insĕ vĕḑêndŭ că patrula deja s'a înmulțitŭ și nevoindŭ gendarmii sĕ ne dea pardonŭ pe pămêntulŭ nostru ce-lŭ plătimŭ amarŭ cu dare, mi-amŭ chematŭ colegii și amŭ mersŭ cu inima frântă de durere și cu lacrimĭ în ochĭ în ordine cătră casă. Patrulele de gendarmĭ au cutrieratŭ tótă nóptea pe câmpurile și stradele orașului până diminéța, ba înainte cu 3 ḑile a fostŭ orașulŭ plinŭ de gendarmĭ.

Ca unulŭ ce am statŭ cu pieptulŭ apróре de baioneta gendarmului, mĕ grăbescŭ a face cunoscutŭ acestŭ actŭ de forță brutală onoratei Redacțiunĭ, ca sĕ-lŭ publice în tótă lumea pre unde se mai află unŭ sufletŭ de Românŭ, dar nu numai atâtŭ, ci orĭ și ce națiune va ceti acestŭ ḑiarŭ sĕ vadă și sĕ judece cu ce ne plătescŭ dușmaniĭ neînpăcațĭ purtarea nóstră pacînică și leală.

Voda.

---

*) Pe romănesce: In numele legei vĕ provocŭ sĕ vĕ depărtațĭ de aicĭ. căcĭ amŭ 48 patróne și cărora le e dragă viață sĕ se depărteze până la a treia provocare a mea căcĭ de nu, vomŭ pușca asupră-le, ce facețĭ D-vóstră aicĭ, vĕ voiu spune eu îndată.«

3/15 Maiu în Viena.

Ḑiua de 3/15 Maiu s'a serbatŭ și în acestŭ anŭ de cătră junimea română din Viena cu însuflețire Dovadă despre acéstă este următórea telegramă ce ne-a adresat'o junimea, căreia îi trimitemŭ sincera nóstră mulțămire cu o frățéscă strîngere de mână.

Viena, 3/15 Maiu 1885.

Junimea română din Viena, cu ocasiunea serbărei memorabilei ḑile de 3/15 Maiu salută pe bĕtrâna „Gazeta" și pe purtătorii stégului ei, dorindu-le succesŭ întru apĕrarea sfintei nóstre cause.

SCIRILE ḐILEI.

Inteleginţa română din Clușiu va întocmi la 21 Maiu st. n. unŭ maialŭ în sala din grădina »Stadler« »în favorulŭ casinei române de lectură.' Comitetulŭ s'a constituitŭ în următoriulŭ modŭ: Președinte Iuliu Coroianŭ advocatŭ, vicepreș. Constantinŭ Popŭ filosofŭ, secretarŭ Iosifŭ Popescu juristŭ, cassariu Vasile Podóbă capelanŭ, controlorŭ D-r. Aureliu Isacŭ advocatŭ, membriĭ în comitetŭ Augustinŭ Chețianŭ juristŭ, Georgiu Moga medicinistŭ, Iosifŭ Farcașiu medicinistŭ, Leone Scridonŭ juristŭ. Prețulŭ intrăriĭ 1 fl. de persónă. Suprasolvirile se vorŭ chita cu mulțămită pe cale ḑiaristică.

—0—

Inmormêntarea lui Visarionŭ Romanŭ s'a făcutŭ Mercurĭ după améḑĭ, fiindŭ petrecutŭ până la mormêntŭ de întréga inteligență română din Sibiu și din prejurŭ, și de o mulțime de honorațiorĭ streinĭ. Inaltŭ Présfinția Sa mitropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ a servitŭ prohodulŭ fiindŭ asistatŭ de 7 preoțĭ. D. G. Barițŭ a rostitŭ cuvêntulŭ funebru.

—0—

„Kolozs. Közl.« comunică, că ministrulŭ de interne Tisza a întăritŭ în principiu statutele reuniunei de maghiarisare din Clușiu, cerêndŭ numai ca textulŭ paragrafilorŭ privitorĭ la scopŭ sĕ fie câtŭ se póte de scurtŭ.

—0—

Comisiunea justițiară a camerei deputaților din Pesta s'a ocupatŭ cu proiectulŭ de lege asupra organisăriĭ tablelorŭ regescĭ din Pesta și Têrgu-Mureșului. Cu acéstă ocasiune proiectulŭ guvernului s'a modificatŭ într'atâta, că judecătoriĭ dela tablă se vorŭ împărți nu în trei, ci în douĕ clase de lefurĭ: 3000 fl. și 2500 fl. cu câte 500 fl. banĭ de cuartirŭ; în clasa ântéiu aparținŭ sub influința împrejurărilorŭ de față 96, în cea de a doua însă 46 de judecătorĭ. Pentru Têrgu-Mureșului s'au aprobatŭ cele douĕ clase de lefurĭ proiectate de guvernŭ, cu 20 de judecătorĭ în cea dintêiu și cu 7 în a doua clasă.

—0—

La 6 Maiu n. în ședința comitetului reuniunii archeologice din Deva, profesorulŭ Mayland a făcutŭ o critică asupra părții opului d-lui Xenopolŭ, profesorŭ la universitatea din Iași, care tracteză despre continuitatea Românilorŭ în Ardelŭ.

—0—

Representanța comunei Făgărășŭ a luatŭ la 4 Maiu holărîrea d'a deschide la Septemvre viitorŭ o scólă de comerțŭ în Făgărașŭ.

—0—

»National-Zeitung« din Berlin, scriindŭ în N-r. 38 dela 10 Maiu despre esposițiunea din Pesta, ḑice între altele: „Deschiderea pompósă a esposițiunei li s'a suitŭ Maghiarilorŭ pre tare la capŭ. Pe têrêmulŭ silviculturei și agriculturei arată Ungaria o însemnată desvoltare; industria însă, cu tóte frământările lui Tisza, e încă la începutŭ și productele industriale espuse pórtă mai tóte numele industriașilorŭ germanĭ, adecă a Germanilorŭ carĭ trăescŭ în Ungaria. Cu tóte acestea, o parte din presă isbuc-

nesce deja în consideraţiunĭ entusiaste asupra autonomiei Ungariei şi pe acestŭ tĕrêmŭ, cu observarea, că deplina autonomiă politică este acum numai o cestiune de timp. Astfelŭ de escentricităţĭ trebue sĕ le concedĭ temperamentului maghiarŭ.«

—0—

In şedinţa de erĭ Vinerĭ a Academiei române, d. Gr. G. Tocilescu a vorbitŭ despre o diplomă militară inedită a împĕratului Traianŭ, care s'a descoperitŭ la Oltina în Dobrogea.

—0—

Diarele parisiane vorbindŭ despre mórtea princesei Sturza, soţia fostului principe alŭ Moldovei Mihaiu Sturza, ne spunŭ că ea plecase din Parisŭ la Baden, pentru a fi faţă la parastasulŭ de unŭ anŭ alŭ soţului sĕu; era în deplină sănĕtate. Mórtea a fostŭ fórte grabnică. Principesa Gorciakof fiica sa, şi d-na Brâncovénu nepótă d-nei Sturza, n'au ajunsŭ la Baden de câtŭ după mórtea mamei şi mătuşei lorŭ. Se scie, că d-na Sturza era a doua soţiă a fostului Domnŭ alŭ Moldovei; era născută Vogoridi, »vechiă familiă, dicŭ diarele parisiane, care descinde din Vogoris, primulŭ rege creştinatŭ în secululŭ IX. alŭ Bulgarilorŭ.‹

—0—

După raportulŭ fisicului comitatului Făgăraşŭ, suntŭ în acestŭ comitatŭ 6900 cai, 71,000 vite cornute, 94,000 oi şi capre, 22,000 porcĭ.

Maghiarisarea şi Românii din Solnocŭ-Dobêca.

De lângă Castelulŭ lui P. Rareşŭ, Maiu 1885.

Ungurulŭ îşĭ sprijinesce diaristica cu mai mare căldură ca Românulŭ. La ei esistă afară de foile cele marĭ dilnice o mulţime de alte foi scrise anume pentru provincialiştĭ. Va dice cineva că astfelŭ de foi nu merită a fi luate în considernţiune. Eu încă dicŭ cumcă valórea lorŭ întrinseca nu plătesce o zală, dar fanatismulŭ ce-lŭ producŭ în cetitorii lorŭ, — noi cei ce trăimŭ cu ei împreună nu-lŭ putemŭ desconsidera écă aşa cu o trăsătură de pênă, căcĭ di şi nópte şi în tótă ora avemŭ a ne lupta contra lui. Efluxulŭ acestui fanatismŭ suntŭ casurile ce nu mai au locŭ nicăirĭ în lumea cultă decâtŭ aci la noi. Destinaţiunea foiţelorŭ celorŭ micĭ maghiare — ca şi a foilorŭ celorŭ marĭ — este de a nutrí ura de rassă în preoţii, medicii, dascălii, notarii şi nemeşii, scurtŭ în cărturarii ungurĭ dela sate contra nemaghiarilorŭ şi deschilinitŭ contra Românilorŭ şi ai împinge la fapte impertinente faţă cu aceia, pe carĭ conformŭ culturei europene şi legilorŭ de bună-cuviinţă suntŭ datorĭ sĕ-i respecteze. Şi foi de pănura asta îmĭ iau voiă din când în când a le trece în revistă. Una din ele într'unŭ numĕrŭ mai nou în primulŭ sĕu articolŭ se ocupa de Românĭ şi de naţionalităţĭ. Intre altele scrie: „In Transilvania şi astădĭ 2/3 din locuitorĭ suntŭ Românĭ (olahĭ.) Nu scimŭ de ce putere morală orĭ fisică dispunŭ aceştia, că ei numai cu mijlóce pacinice — csupa békés eszközzel — stau în luptă cu némulŭ ungurescŭ, care în acésta luptă continuă pentru esistenţă neputêndu-se susţiné se retragŭ şi emigréză. Misiunea reuniunilorŭ nóstre trebue sĕ fie nu numai cultura spirituală — şi nicĭ nu este numai acésta esclusivŭ, dice fóia — ci ele trebue sĕ caute şi după acele cause, carĭ facŭ că elementulŭ maghiarŭ nu numai că nu învinge în pămêntulŭ sĕu, ci încă scade. Poporulŭ nostru îşĭ neglige copii, pe unulŭ îlŭ schilăvesce unŭ calŭ, pe altulŭ încă în légănŭ îlŭ mâncă.... alŭ treilea cade dintr'unŭ lemnŭ şi aşa pentru ţéră nu rĕmânŭ decâtŭ nemernicii spre greutatea ómenilorŭ şi-a satului.« Citândŭ între altele sentinţa lui Széchenyi, că şi pe cel-ce a ucisŭ pe tatălŭ sĕu încă sĕ-lŭ lase în viéţă pentru de a fi Ungurŭ, se adreséză către cărturarii ungurescĭ aşa: „Preoţĭ, învĕţătorĭ, medicĭ şi notarĭ, carĭ staţĭ cu poporulŭ în nemijlocită atingere, luaţĭ voi a mâna causa rĕspândirii némului nostru şi stergeţĭ odată pedecile seculare din drumulŭ ei. In fine clasa de mijlocŭ încă sĕ se intereseze de mersulŭ lucrurilorŭ. In mâna ei suntŭ puterile spirituale necesare spre acésta. Facă-şĭ fiecare datorinţa şi încă nu vorŭ dispăré urmele a douĕ generaţiunĭ, când din Carpaţĭ şi până în Adriatica nu va mai suna decâtŭ numai limba unguréscă.«

Cu aceste utopii suntŭ îndopaţĭ compatrioţii noştri cu carĭ noi trebue sĕ stămŭ faţă şi din întêmplare ele prindŭ — precum ne arată esperienţa — rădăcinĭ în inima celora, la carĭ suntŭ adresate. Idea naţională şi de maghiarisare este punctulŭ de plecare alŭ Ungurului în tóte acţiunile sale fie elŭ popă păpistăşescŭ orĭ calvinŭ, medicŭ, notariu orĭ dascalŭ. In tocmai precum lumina dilei sĕ resfrânge prin o prismă în mai multe colorĭ şi apoi colorile trecândŭ prin o nouĕ prismă se prefacŭ érăşĭ în lumină astfelŭ este activitatea lorŭ pe diversele terene ale vieţii în raportŭ cu idea naţională-maghiarisătóre. Numai pe acele cărărĭ apucă, carĭ li se parŭ că ducŭ la întruparea şi punerea în viaţă a acestorŭ idei. Aceste idei dominéză tótă mişcarea lorŭ politică. Aceste idei au cuprinsŭ întréga lorŭ fiinţă morală. Aceste idei storcŭ dela ei sacrificie şi stăruinţă neobosită.

Acésta este atitudinea Ungurului pretutindenea şi prin urmare şi în judeţulŭ nostru Solnocŭ-Dobêca.

Este o stratagemă de-a atacá pe celŭ ce voiescĭ a-lŭ căptuşĭ acolo unde este mai slabŭ şi din nenorocire atâtŭ Solnocŭ-Dobêcanii câtŭ şi urmaşii »eroicilorŭ grăniţerĭ‹ dau lumei pretextŭ de-a crede, că déu în astă direcţiune Bánffy-paşa dela Deşiu nu şi-a greşitŭ operaţiunea. Dér voiu lăsá în pace pe fraţii Năsĕudenĭ — carĭ pentru iateresele proprii au fostŭ în stare a-se desbiná şi de naţiune, căcĭ ei mai au încă una alta de pierdutŭ, păna vorŭ înţelege că separatismulŭ nu-i bunŭ.

Sĕ-mĕ întorcŭ ér la Solnocŭ-Dobêcanĭ. Ei vĕdŭ atitudiuea celorŭ puternicĭ şi ţinta ce-o urmărescŭ şi în locŭ de-a se silí se facă şi ei pentru neamulŭ lorŭ numai aceea ce face Ungurulŭ pentru neamulŭ sĕu remanu recĭ şi nepăsătorĭ în faţa curentului nimicitorŭ. Activitatea singuratică a unuia séu a altuia — căcĭ rari nantes în gurgite vasto — se cufnndă fără nicĭ o urmă în laculŭ de negligenţă alŭ maiorităţii. Sórtea tristă în care au ajunsŭ în cea mai mare parte loru au de-a şi-o mulţămi. Sĕ-ne punemŭ cu toţii la olaltă şi sĕ ne întrebămŭ numai că în anii mai recenţĭ — afară de conferinţa alegătorilorŭ ţinută în Gherla la 2 (14) Aprile 1884 — ce semnŭ de viaţă naţională amŭ datŭ? Nimicŭ. Suntemŭ preste mĕsură de prudenţĭ.

Pe lângă scóla lui Banffy mai vinŭ şi oraculele din Sibiu şi numai câtŭ nu ne înăduşescŭ cu atâta moderaţiune şi înţelepciune, ce ni-o recomandă în tóte dilele. Cine scie, póte că şi acestŭ curentŭ nepriceputŭ contribue la nutrirea »resignaţiunei mute‹ proprie Romanilorŭ de pe aci.

Dar sĕ mergŭ mai departe. Sufletulŭ luminatŭ e astădĭ puterea cea mai mare. Acesta nu se lasă a fi jignitŭ în drepturile ce i le dă legea. Ce facŭ cărturarii noştri, pentru a'şi câştiga lumina? Erăşĭ aprópe nimicŭ. Suntemŭ datorĭ ce-ĭ dreptŭ a purtá grijă de interesele nóstre casnice şi familiare, dar comitemŭ o crimă când ne lăsămŭ preocupaţĭ de aceste grijĭ într'o mĕsură atâtŭ de mare, încâtŭ sfânta causă comună şi naţională o dămŭ cu totulŭ uitării.

Precum lucrămŭ noi astădĭ nu vomŭ merge înainte. Unulŭ dintre noi este necăjitŭ, fiind-că Petrucŭ fuge dela scólele din Deşiu, de óre-ce băiatulŭ simţesce saltulŭ ce tatălŭ sĕu l'a făcutŭ — dar nu l'a priceputŭ orĭ dóră n'a voitŭ sĕ 'lŭ pricépă—atuncĭ, când din légănŭ românescŭ l'a datŭ la scóla unguréscă.

Altulŭ di şi nópte numai la aceea cugetá, că cum sĕ se îmbogăţéscă, ba îşĭ face şi făuria în curte şi dă şi cu ciocanulŭ; altulŭ se învĕluesce în procese de intabulare, de şi averé-i nu scie pe a cui sémă va rĕmâné; altulŭ mai mijesce nu sciu după ce postŭ şi înaintare şi de aceea tace şi nicĭ nu mişcă.

Sĕ tacŭ de ómenii slabĭ de îngerŭ, voiŭ amintì numai că suntŭ unii dintre noi cu simţĕminte bune românescĭ, dar se lasă subjugaţĭ de nisce interese particulare şi cadŭ astfelŭ pradă urei şi discordiei în dauna causei comune.— Fóiă românéscă rarŭ întâlnescĭ prin satele nóstre şi în unele locurĭ unde este, câte odată sunt asociaţĭ la dénsa, deşi fie-care şi-ar puté prenumĕrá décă nu douĕ dar celŭ puţinŭ o fóiă. De aceea cine are o fóiă acela pe la noi trece de naţionalistŭ. Dacă cineva călĕtoresce de către Năsĕudŭ până sub Ciceulŭ lui Rareşŭ şi la Betleanŭ — lângă calea Ulpia-Traiană, ce se vede şi astădĭ — i se cântă unŭ »Deştéptăte Române‹, care evenimentŭ însemnatŭ îlŭ şi trimite spre publicare, acum acela trece de publicistŭ şi aprigŭ defensorŭ alŭ causei naţionale, decĭ nicĭ nu se simte pe unŭ restimpŭ datorŭ sĕ mai facă ceva, căcĭ dóră şi-a împlinitŭ datorinţa şi a escelatŭ în publicitate.

Aşa suntemŭ de naivĭ pe aci într'o causă, ce pretinde cea mai rece seriositate şi mai viă energiă. Unŭ tênĕrŭ necăjitŭ, ce numai elŭ scie cum studiéză, sĕ nu'lŭ pună pĕcatele a împrumutá câţĭ-va florinaşĭ dela unŭ cărturarŭ mai cu stare, că de nu'i plătesce la termenŭ o păţesce. De unde dar sĕ prindă junimea din aceste părţĭ curagiu pentru lupta ce-o aşteptă şi în cine sĕ 'şĭ pună speranţa de ajutorŭ în timpŭ de grea cumpĕnă ?

Cam aceste arŭ fi pe scurtŭ, D-le Redactorŭ, rădăcinele acelei »mute resignaţiunĭ cu care Românii din judeţulŭ Solnocŭ-Dobêca au întêmpinatŭ şi întêmpină tóte actele de violinţă.« Mi-am ţinutŭ de datorinţă naţională ale scóte de la umbră, ale udá c'o ţiră (puţintică) de slatină şi a le întinde în faţa sórelui, dóră se vorŭ usca.

Péră odată pentru vecĭ interesele personale şi ura dintre fraţĭ când e vorba de causa dréptă comună. »Suntemŭ o naţiune tênĕră şi nu este demnŭ de noi, când ne aflămŭ în nenorocire a ne certá ba nicĭ chiar a ne pierde în speculaţiunĭ filosofice asupra causelorŭ carĭ ne-au adusŭ aci, ci trebue sĕ căutămŭ şi sĕ întrebuinţămŭ tóte mijlócele legale pentru a eşi din ea. Nicĭ omulŭ şi nicĭ poporaţiunea unui judeţŭ, care simte în sine putere de viaţă, nu este iertatŭ sĕ se descurageze nicĭ atuncĭ, când mereu s'ar simţi isbită de vitregia împrejurărilorŭ, ci cu fruntea înaltă trebue sĕ privéscă în faţa viitorului.

Pentru ce ne totŭ plângemŭ numai că ni se face fărădelege şi via facti nu apelămŭ la lege? Orĭ dóră n'ar fi nedemnŭ de numele de Românŭ a crede şi a mărturisi, că vremile vitrege ne-au tocitŭ aşa de rĕu »încrederea în noi‹, încâtŭ nu mai cutezămŭ astădĭ a pretinde sĕ ni se respecteze nicĭ aceea ce ni se dă prin lege ?

Vigóre este, şi multă încă, dar ne-a lipsitŭ voinţa de a o afirma şi n'amŭ sciutŭ a ţiné înaintea ochilorŭ

FOILETONŬ.

Ce e preotulŭ?

Nicĭ odată noi Românii n'amŭ avutŭ mai mulţĭ preoţĭ ca în diua de astădĭ, dér érăşĭ nicĭodată n'amŭ avutŭ mai mare lipsă ca adĭ de preoţĭ, carĭ sĕ-şĭ înţelégă adevĕrata lorŭ chiămare, de preoţĭ, carĭ sĕ mérgă cu crucea în fruntea poporului.

Câţĭ dintre preoţii românĭ îşĭ împlinescŭ sfânta misiune şi despre câţĭ din ei se póte dice măcarŭ că şi-o înţelegŭ, stăruindu-se d'a şi-o împlini?

Sĕ constatămŭ acésta nu ne e cu putinţă, dér celorŭ, cari nu au meditatŭ asupra chiămărei preotului, le vomŭ veni în ajutorŭ ocupându-ne adĭ cu marea întrebare: ce este preotulŭ?

Preotulŭ este omulŭ, pe care totŭ creştinulŭ îlŭ chiamă ca pe o mărturiă, ca pe unŭ sfătuitorŭ, ca pe unŭ cărmuitorŭ la tóte faptele cele mai de căpeteniă ale vieţii civile; fără de preotŭ nimenea nu se nasce, nicĭ nu móre, elŭ ia pe omŭ din braţele maicei sale şi nu-lŭ lasă de sub a sa îngrijire până la mormêntŭ, ba influinţa preotului se întinde asupra omului chiar şi dincolo de mormêntŭ, elŭ binecuvêntéză şi sfinţesce léganulŭ, aşternutulŭ cununiei şi patulŭ morţii; pe preotŭ copii obicĭnuescŭ de micĭ a-lŭ iubi, a-lŭ cinsti, a-lŭ respecta, şi órecum a se teme de dênsulŭ, pe elŭ şi cei necunoscuţĭ îlŭ numescŭ părinte, la piciórele lui creştinii îşĭ dau tainele, îşĭ spunŭ fără nicĭ o sfială faptele cele mai ascunse, pe care numai Ddeu le scie, şi varsă lacrămĭ de spăsaniă din adênculŭ inimei; preotulŭ este vindecătorulŭ şi mângăetorulŭ tuturorŭ ticăloşiilorŭ trupescĭ şi sufletescĭ, mijlocitorŭ între bogăţiă şi sărăciă, la uşa lui bate şi săraculŭ şi bogatulŭ: bogatulŭ, ca sĕ-şĭ reverse tainica milosteniă, săraculŭ ca sĕ o priméscă fără de a se ruşina.

Elŭ nefiindŭ de nicĭ unŭ rangŭ în societate, este de o potrivă cu tóte clasele de ómenĭ, séu cum dice apostolulŭ: slugă tuturorŭ, dér totdeodată şi judecătorŭ peste faptele tuturorŭ ómenilorŭ, pentru că scriptura dice: câte veţĭ deslegá pe pămêntŭ, vorŭ fi deslegate şi în cerŭ; cu clasele cele de josŭ stă în legatură prin a sa curată consciinţă şi prin acelea deosebite simţĕminte filantropice, prin care legea creştinéscă însuflă dragoste şi stăpânesce inima omului; în sfîrşitŭ preotulŭ este omulŭ acela, care pĕtrunde în tainile inimilorŭ omenescĭ şi le cârmuesce, alŭ cărui cuvêntŭ sĕ pogóră prin puterea credinţii, de susŭ dela părintele luminilorŭ, dela tatălŭ celŭ cerescŭ, acestŭ omŭ, dicŭ, este preotulŭ.

Pe lângă acestea atribuţiunĭ curatŭ spirituale mai are multe alte atribuţiunĭ ca membru alŭ unei naţiunĭ particulare, ce forméză unŭ organismŭ individualisticŭ geneticŭ socialŭ: ca părinte de familiă, ca economŭ, ca cetăţénŭ, ca factorŭ politicŭ, ca directorŭ de scóle. In tóte sferile vieţii sociale preotulŭ trebue sĕ străluciască ca unŭ luminătorŭ înaintea creştinilorŭ sĕi atâtŭ cu fapta câtŭ şi cu cuvêntulŭ. Preotulŭ sĕ fie în tóte lucrările şi în tóte întreprinderile sale esemplu viu, pe care sĕ-lŭ pótă urma fii sĕi sufletescĭ în tóte privinţele. Preotulŭ este sufletulŭ poporului, de aceea se cuvine, ca sĕ cârmuiască poporulŭ cu înţelepciunea sa pe cărările cele adevĕrate şi sĕ'lŭ ieréscă de lupii cei răpitorĭ, cari se apropiă de poporŭ îmbrăcaţĭ în piele de óiă.

Nicĭ odată n'a avutŭ preotulŭ atâta trebuinţă de energiă, de sacrificii, de abnegaţiune adevĕratŭ apostolică, şi de tăriă de caracterŭ ca în dilele nóstre, ca sĕ apere tesaurele cele scumpe, câte s'au încredinţatŭ lui, când a primitŭ asupra sa jugulŭ celŭ greu alŭ preoţiei

Mare şi grea responsabilitate are preotulŭ atâtŭ aici pe pămêntŭ câtŭ şi dincolo de mormêntŭ. Preoţimea cea tênĕră luminată sĕ caute a urma în acţiunile sale şi în cuvintele şi în purtarea sa pre acelea umbre mĕreţe morale din seculele trecute, care prin abnegaţiunea şi prin sacrificiile lorŭ, ce le-au făcutŭ pentru binele şi fericirea poporului cea trupéscă şi sufletéscă, şi-au câştigatŭ frumosulŭ nume de părinte, pentru că preoţii din timpurile vechĭ erau adevĕraţĭ părinţĭ, mângăiătorĭ şi binefăcătorĭ ai poporului.

Farmeculŭ şi nimbulŭ preoţilorŭ bătrânĭ se cu-

povaţa strămoşilorŭ noştri: Concordia res parvae crescunt, discordia autem et maximae dilabuntur.

Primiţĭ, d-le Redactorŭ, espresiunea devotamentului ce vĕ păstrezŭ. **Sentinela română.**

DIN HUNIĂDÓRA.

Deva, 2 (14) Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ! Mai mulţĭ inteliginţĭ românĭ din Deva, sêmţindŭ necesitatea unui institutŭ de creditŭ şi economiă, fiă câtŭ de modestŭ, au luatŭ iniţiativa de a întemeia în comitatulŭ Huniădórei o însoţire de anticipaţiune (avansŭ) şi creditŭ, spre care scopŭ a emisŭ patru liste de subscripţiunĭ. In scurtŭ timpŭ s'au înscrisŭ la 250 acţionarĭ, cu câte 50 fl. o acţiă, şi astfelŭ fundatorii au conchematŭ pe ḑiua de erĭ adunarea constituantă. Cu permisiunea Dvóstră, vĕ voiu raporta pe scurtŭ despre decursulŭ acelei adunărĭ.

Adunarea acţionarilorŭ — după prealabila însinuare la poliţiă, — s'a ţinutŭ erĭ în scóla gr. or. din locŭ. Dr. Lazarŭ Petco, ca unulŭ dintre fundatorĭ, avêndŭ însărcinarea din partea consoţilorŭ sĕi, într'o vorbire bine întocmită arĕtă motivele, ce au îndemnatŭ pe fundatorĭ a iniţia înfiinţarea unei însoţirĭ de anticipaţiune şi creditŭ pe acţii de câte 50 fl.

Cetindŭ şi esplicândŭ apelulŭ publicatŭ de iniţiatorii fundatorĭ, raporteză, că în urma aceluia s'au subscrisŭ pe patru liste 142 de acţiunĭ represintând o sumă de 12,250 fl., mai departe, că au intratŭ ca tacse de înscriere 500 fl., ér spesele de până aci au fostŭ numai 3 fl., astfelŭ suma elocată este de 497 fl. Arată apoi mai departe, că listele de subscripţiune s'au făcutŭ amĕsuratŭ legei comerciale şi că fundatorii au preparatŭ şi unŭ proiectŭ de statute.

După ce adunarea primesce cu bucuriă raportulŭ, se face propunere, ca acţionarii sĕ se constitue, pentru a desbate şi a primi statutele. De preşedinte alŭ adunării se alege cu aclamaţiune Ioanŭ Papiu, prot. gr. or. în Deva, ér de vice-preşedinte Romulŭ Crainicŭ, protop. gr. or. în Dobra. Secretarĭ: se alegŭ F. Hossu Longinŭ, advocatŭ în Deva şi Dr. Ioanŭ Mihu, advocatŭ în Orăştia, — scrutatorĭ I. Lazariciu şi I. Popoviciu.

Preşedintele prin o cuvêntare frumósă şi animătóre declarândŭ adunarea generală de constituită, pune la ordinea ḑilei desbaterea statutelorŭ proiectate de iniţiatorĭ După constatarea presenţei a 43 acţionarĭ, proiectulŭ de statute se primesce în generalŭ, — apoi din § în § se urméză desbaterea în cea mai esemplară ordine.

Primindu-se proiectulŭ modificatŭ, preşedintele invită pe acţionarĭ, ca pe basa statutelorŭ deja statorite sĕ se constitue. Se alegŭ: de preşedinte alŭ adunărilorŭ generale Ioane Papiu, de vice-preşedinte Romulŭ Crainicŭ. — In comisiunea de supraveghare: George Nicóră, parochŭ gr. or. în Deva, Ioanŭ Lazariciu, profesorŭ preparandialŭ, şi Antoniu Cuteanŭ, esecutorŭ comitatensŭ. — De directorŭ alŭ însoţirei Dr. Lazarŭ Petco, advocatŭ în Deva, de vice-directorŭ Ioane Papiu. De cassarŭ George Popp, perceptorŭ reg. în pensiune, de controlorŭ Ioanŭ Simionaşŭ, ases. la sedria orf., ér de secretarĭ Alesandru Czura, oficiante la tribunalŭ, şi Iuliu Herbai, cand. de advocatŭ. In consiliulŭ administrativŭ: Dr. Ioanŭ Mihu, Vasiliu Demianu prot., Romulŭ Crainicŭ prot., Avramŭ Păcurarŭ, parochŭ, Samuilŭ Popŭ adv., Isailŭ Moldovanŭ neguţătorŭ, Alesandru Moldovanŭ proprietarŭ, Nicolae Oprea proprietarŭ, Alexie Olarŭ advocatŭ, Ioanŭ Popoviciu parochŭ, Petru Zarea cassarŭ opidanŭ şi F. Hossu Longinŭ adv.

Insoţirea pórtă titlu: »Huniădóra,« însoţire de anticipaţiune şi creditŭ în Deva.«

Direcţiunea este însărcinată a face paşiĭ legalĭ pentru improtocolarea firmei.

La timpulŭ sĕu mai pe largŭ. Acum sĕ sperămŭ, că întreprinderea acésta va face unŭ bunŭ serviciu poporaţiunei din acestŭ districtŭ şi că acţionarii vorŭ pute fi mulţămiţĭ pentru încrederea ce au pusŭ in cei aleşĭ. — Aşa sĕ fie! **Cassiu.**

MULŢĂMITĂ PUBLICĂ.

(Urmare).

2. Cu liste trămise pe aicĭ:

Lista Nr. 4.a) Colectante M. O. D. Zaharia Branŭ, v.-protopp. în Săncelŭ 2 fl. 43 cr., I. Popŭ Reteganulŭ, învĕţ. 1 fl. 57 cr., Emiliu Dragea 1 fl., Teodorŭ Panadianu 30 cr., Ioanŭ Fraţilă 50 cr., O. D. Ioanŭ Popescu, parochŭ în Feisa şi colecta dela sine 4 fl 50 cr. Suma 10 fl. 30 cr.

Lista Nr. 4.b) Colectante: O. D. Ioanŭ Horşia, parochŭ în Biea. Ludovicŭ Simonis 2 fl., Iosef Bretter 2 fl., Ioanŭ Dulău 20 cr., Vasiliu Capelneanu 10 cr., Ioanŭ Cheslereanu 10 cr., Onu Bagaianu, S. Miclăuşŭ 20 cr., Filonŭ Raţiu, not. cerc. S. Miclăuşŭ 50 cr., Gabrielŭ Todoranŭ, colectorŭ 20 cr., George Dulău, docente 50 cr., Ioanŭ Hancaşiu 50 cr., Teodorŭ Hancaşiu 30 cr. Suma 6 fl. 60 cr.

Lista Nr. 5. Colectante: P. O. D. Vasiliu Hossu, protopp. în Oşorheiu 2 fl., Ioanŭ Ciergedi 1 fl., A. Stoica 1 fl., Andr. Francu 1 fl., Mateiu Popŭ Grideanu 1 fl., Ioanŭ Mezei 1 fl., Alexandru Veliceanu 1 fl., Amalia Moldovanŭ 1 fl., Danielŭ Fogarasi 2 fl., Iosifŭ Popŭ 1 fl., Radu Fogarasi 1 fl., Şerbanŭ Popoviciu 1 fl., Andreiu Popŭ 1 fl., Petru Pipos 1 fl., Filipŭ Popŭ, parochŭ gr. cath. Bandu 1 fl., Mateiu Aronŭ, parochŭ S. Ana 1 fl. Suma 18 fl.

Lista Nr. 9. Colectante: D. Ioanŭ Popŭ, în Craiova 3 fl., Samoilŭ Spineanu 2 fl., Nicolau Folea 1 fl., Dr. Ioanŭ Raţiu 3 fl., M. Strajanu 2 fl., Simeonŭ Michalescu 1 fl., I. T. Cheţianu 3 fl. Suma 18 fl.

Lista Nr. 10. Colectante: M. O. D. Alexandru Boerŭ, v.-protop. în Odorheiu 1 fl., Ioanŭ Florianŭ, preşed, trib. reg. 2 fl., Corneliu Petricŭ, stud. gimn. 50 cr., Ioanŭ Oláh, comerc. 1 fl., Silviu Nicora, oţetarŭ 50 cr., Ioachimŭ Nadeşanu pr. d. j. 1 fl., Ioanŭ Dragoşŭ, sergente 50 cr., Ladislau Potorŭ, curatorŭ 50 cr. Suma 7 fl.

Lista Nr. 15. Colectante M. O. D. Simeonŭ Cheţianu, protopp. în Giurgeu 1 fl. 20. Michailŭ Platonŭ, not. cerc. (Şiermaşŭ) 1 fl., Georgiu Baiaşŭ 1 fl., Elia Câmpeanu, parochŭ (Várviz) 1 fl., Gavrilŭ Ţeranu, parochŭ (Şiermaşu) 1 fl., Michailŭ Hurubeanu tutorŭ orf. şi colectorŭ (Várviz) 1 fl., Ioanŭ Dobreanu, parochŭ (Corbu) 1 fl., Simeonŭ Cotta, parochŭ (Bicazŭ) 1 fl., Iosifŭ Lita docente (Ghimeşiu) 1 fl. Suma 9 fl.

Lista Nr. 18. Colectante P. O. D. Iacobŭ Lugoşianu, protop. în Turda 1 fl., Alesandru P. Romontianu, parochŭ gr. cat. 1 fl. Suma 2 fl.

Lista Nr. 19. Colectante D. Virgiliu Popescu în Ploiesci 20 fr., I. I. Romanescu, prof. 10 fr., N. Grapelianu, prof. 5 fr., P. Manolescu, prof. 4 fr., Alesandru Lazarŭ, silvicultorŭ, 5 fr., B. Rocneanu, prof. 5 fr., Chr. S. Negoescu, prof. 5 fr., I. Carrard, prof. 5 fr. I. N. Dobrescu, prof. 4 fr., B. Spirescu, prof. 4 fr. Suma 67 francĭ séu 29 fl.

Lista Nr. 20. Colectante M. O. D. Ioanŭ Haţieganu, vprotopp. în Dergea 1 fl., Alesandru Topanŭ, parochŭ, (Cernucŭ) 1 fl., Stefanŭ Popŭ, parochŭ (Chesichehata), Demetriu Zdroba, parochŭ (Panticeu) câte 50 cr., Ioanŭ Şiandorŭ, curatorŭ în Cs. Gorbo, 25 cr., Vasiliu Rusu, agric., Vasiliu Vlaicu, jude com. Panticeu, X. X., Constantinŭ Bene, parochŭ (Rece-Cristurŭ) câte 20 cr.; Popŭ Mitru. agric., Pinticanŭ Lica, agric., Bocea Nechita, agric., Rusu Ioanŭ, agric., Ioachimŭ Nemeşiu, docente, Pinticanŭ Ioanŭ, agric., Dragomirŭ Ioanŭ, agric., Micu Oniţia, agric., Popŭ Toma, agric., P.nticanu Tudorŭ, agric. toţĭ din Panticeu, câte 10 cr; Iuliu Bene, Cordosiu Ioanŭ, Romanŭ Petru, Popŭ Ioanŭ alui Todoruţiu, Micu Gligoraşŭ, Popŭ Gligoraşŭ, Popŭ Danilă lui Ioanŭ Cordosiu Vasile lui Nicolau, Mureşianu Georgiu, Onaciu Lica, Popŭ Ioanŭ lui Tóderŭ fĕtului, Onaciu Ioanaşiu, Popŭ Ioanŭ lui Georgie, Mureşianu Corneliu, Petru Onaciu, Micu Vasalică, Popŭ Vasalică a Petri, Concz Vasilică, Căprariu Tudorŭ, Mateiu Gligoraşŭ, Micu Ioanŭ lui Ioanŭ, Vajda Ioanŭ, Racolţă Filemonŭ toţi din Rece-Cristurŭ, câte 10 cr. Nicolau Patiu, docente, Ioanŭ Popŭ, ambii din Cs-Gorbo, câte 10 cr. Suma 7 fl. 45 cr.

(Va urmá.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Zürich, 16 Maiu. — In întréga Elveţiă de ostŭ a căḑutŭ zăpadă fórte mare şi ninsórea continuă. Paguba e fórte mare, încâtŭ nu se póte calcula. Secerişulŭ de tómnă pare nimicitŭ.

DIVERSE.

Spiritulŭ dobitócelorŭ. — Ḑilele acestea a muritŭ la Paris Toussenel, autorulŭ cărţei „Spiritulŭ dobitócelorŭ. Écă cum se esprimă acestŭ scriitorŭ despre cei doui bunĭ amicĭ ai noştri, cânele şi calulŭ: „La începutŭ, Dumneḑeu creà pe omŭ şi vĕḑêndu-lŭ că este atâtŭ de slabŭ, îi dete pe câne. Elŭ însărcinà pe câne d'a vedea, d'a auḑi, d'a mirosi şi d'a alerga pentru omŭ. Fără câne, omulŭ era condamnatŭ vecinicŭ a vegeta în marginele sĕlbătăciei. Cânele este care face, ca societatea umană sĕ trécă din starea patriarchală, dându-i turma. Fără câne, n'ar fi turmă, n'ar fi nicĭ subsistenţa asigurată, nicĭ n'amŭ avea lână din care sĕ ne facemŭ haine, prin urmare nicĭ timpŭ de perdutŭ, nicĭ observaţiunĭ astronomice, nicĭ sciinţă, nicĭ industriă. Numai cânele este care a făcutŭ omului aceste plăcerĭ. — Calulŭ este espresiunea societăţii... Spuneţi-mĭ cum este calulŭ unui poporŭ, şi vé voiu spune cari suntŭ moravurile şi instituţiunile lui. Istoria calului este istoria omenirei, căcĭ calulŭ este personificarea aristocraţiei sângelui, a clasei rĕsboinice, şi tóte societăţile a trebuitŭ sĕ trécă prin apăsarea castei rĕsboinice. Trebue a adăuga, că pentru Toussenel nu era decâtŭ unŭ singurŭ calŭ, calulŭ arabŭ. Calulŭ de cursă îi părea, că este unŭ produsŭ artificialŭ şi monstruosŭ: „Englesii au cheltuitŭ mulţime de milióne şi două secole de sforţărĭ pentru a obţiné acestŭ minunatŭ resultatŭ ce se numesce calulŭ de cursă.... unŭ calŭ eticŭ, cu gâtulŭ concavŭ, cu capulŭ de capră, cu corpulŭ subţire şi c'o códă de şobolanŭ."

Monomania sinuciderei. — Andrew Lawson, de naţionalitatea suedesă, domiciliatŭ în oraşulŭ Brockton, Statulŭ Massachussetts, în America, a fostŭ găsitŭ mortŭ în camera sa. Elŭ a lăsatŭ unŭ manuscrisŭ de 27 paginĭ, intitulatŭ »Biografia mea,« în care povestesce că şĭ-a petrecut tótă viaţa încercând de a se omorî. Era numai de 5 séu 6 anĭ când mumă-sa, care avea de bărbatŭ pe unŭ beţivŭ incorigibilŭ, îi mărturisí că, cu două lunĭ înainte de a'l nasce, plecase într'o nópte cu gând ca sĕ se înece; dar în momentulŭ de a se arunca în apă, se gândi că n'avea dreptulŭ de a dispune de viaţa copilului, pe care îlŭ purta în sînŭ şi renunţă la proiectulŭ ei. Andrew crede că a moştenitŭ de la mumă-sa mania sinuciderei. Elŭ povestesce cu amĕnuntulŭ cum că, fiind copilŭ încă, s'a aruncatŭ într'unŭ puţŭ cu hotărîrea de a se îneca, şi fu scosŭ de unŭ trecĕtorŭ. Acéstă primă încercare fu urmată în diferite intervale de alte deuĕ-ḑecĭ. Succesivŭ Andrew Lawson s'a împuşcat cu unŭ pistolŭ în capŭ şi osulŭ frontalŭ a făcutŭ sĕ alunece glonţulŭ; s'a spênḑuratŭ, şi unŭ omŭ rĕu i-a tăiatŭ ştrengulŭ; s'a otrăvitŭ, dar dosa era prea tare şi stomachulŭ n'a primit-o; fiindŭ asudatŭ, a înghiţitŭ o cantitate mare de ghiéţă în speranţă de a căpăta o pneumoniă şi când colo n'a căpĕtat nicĭ măcar unŭ catarŭ. După ce descrie multe alte încercărĭ de sinucidere, Lawson anunţă, în ultima pagină a manuscrisului, că speră a fi găsitŭ în fine unŭ mijlocŭ infailibilŭ pentru a se scăpa de viéţă; a cumpĕrat patru pachete de otravă pentru şórecĭ, le-a amestecatŭ cu miere şi nu mai mănâncă alt-ceva. Acest regimŭ în adevĕrŭ i-a şi causatŭ mórtea, precum s'a doveditŭ la autopsiă.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 16 Maiu st. n. 1885.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8 80	Vênd.	8.82
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.85	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr Aurel Mureşianu

prindea într'aceea, că cele ce se învĕţau le şi practicau. Ei singurĭ erau esemple vie de moralitate creştinéscă, de dragoste nehotărîtă, de abnegaţiune şi de sacrificiu pentru binele obştescŭ. Totd'auna, când venéu interesele lorŭ personale şi individuale în conflictŭ cu interesele generale, sacrificau interesele lorŭ personale.

Facă şi preoţimea nóstră actuală dela micŭ până la mare după cum au făcutŭ predecesorii lorŭ, cari au fostŭ adevĕraţĭ apostolĭ în biserica română, şi atuncĭ fie sigurĭ, că nicĭ porţile iadului nu le vorŭ puté sta în contră, atuncĭ vorŭ călca peste bălaurĭ şi vasiliscĭ, care nu le vorŭ puté face nicĭ unŭ rĕu. Chiarŭ nicĭ de diavolulŭ din amiaḑa ḑilei nu se vorŭ teme.

Mare putere este dată în mâna preoţilorŭ noştri, facă numai fără de nicĭ o frică întrebuinţare de acéstă putere magică, de care tremurau şi autorii crudelorŭ legĭ aprobate şi compilate, facă acésta spre binele şi fericirea trupéscă şi sufletéscă a poporului românŭ şi 'şĭ vorŭ căştiga cunune nevestejite atâtŭ aicĭ pe pămêntŭ, câtŭ şi dincolo de mormêntŭ, unde vorŭ avé sĕ dea sémă înaintea dreptului şi înfricoşatului judeţŭ, pentru tóte faptele şi pentru tóte sufletele pierdute din turma care le-au încredinţat'o duhulŭ sfântŭ, ca sĕ o păzéscă ca lumina ochiului şi sĕ o apere până la cea din urmă picătură de sânge. Păstorulŭ celŭ bunŭ îşĭ pune sufletulŭ pentru turma sa, éră nu o tunde şi o mulge şi când vine primejdia nu fuge ca unŭ năimitŭ mercenarŭ sêmbriaşŭ.

Nimenĭ pe lume nu póte face mai multŭ bine ómenilorŭ decâtŭ preotulŭ, care îşĭ împlinesce cu sfinţeniă înaltele sale datorii sociale, şi nimenĭ nu face mai multŭ rĕu decâtŭ preotulŭ, care nu 'şi cunósce înaltele sale datorii sociale cu care este însărcinatŭ, şi lucréză cu intenţiune şi cu rea credinţă la surparea neamului sĕu, pentru ca sĕ câştige folóse trecĕtóre dela boerii vécului acestuia.

Cei ce au urechĭ de auḑitŭ sĕ auḑă, că adevĕrŭ ḑicŭ, că de veţĭ avé credinţă tare numai ca unŭ grăunte de muştarŭ, veţĭ ḑice muntelui acestuia, mută-te şi se va muta, ba încă şi mai marĭ minunĭ veţĭ face, numai sĕ vĕ încingeţĭ mijloculŭ vostru cu legătura dragostii, pentru că dragostea face minunĭ, unde îşĭ aşéḑă scaunulŭ sĕu; Iubiţi-vĕ unulŭ pre altulŭ ca fraţii şi atuncĭ tóte le veţĭ învinge. Când veţĭ avea dragoste între voi, atuncĭ nu va trece nicĭ generaţiunea actuală şi va veni şi peste némulŭ românescŭ împĕrăţia dreptăţii, pe care cu toţii dorimŭ sĕ-o vedemŭ realisată.

Celŭ ce are minte de înţelesŭ sĕ înţelégă, pentru că s'a ḑisŭ prin gura proroculului: ochĭ au şi nu vĕdŭ, urechĭ au şi nu audŭ, gură au şi nu grăescŭ, inimă au şi nu simţescŭ, pentru că nu este spiritŭ într'ênşii.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 2 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	89	90
Renta rom. amort. (5%)	91½	92½
» convert. (6%)	88	90
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	30½
Credit fonc. rural (7%)	100½	101½
» „ „ (5%)	84	85
» » urban (7%)	96¾	98
» » » (6%)	90	92
» » » (5%)	81½	82½
Banca naţională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
» » » Naţională	—	—
Aurŭ	13.¼%	12¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2·01	2.04

Tipografia ALEXI, Braşov.